

Anna Maria Pajor¹, Magdalena Józefowicz-Korczyńska¹, Maria Korzeniewska-Koseła²,
Sylwia Kwiatkowska³

¹I Katedra Otolaryngologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

²Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą, Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie

³Oddział Pneumonologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Ocena kliniczno-epidemiologiczna chorych na gruźlicę głowy i szyi

Praca nie była finansowana

Tłumaczenie, należy cytować wersję oryginalną: Pajor AM, Józefowicz-Korczyńska M, Korzeniewska-Koseła M, Kwiatkowska S.
A clinic-epidemiological study of head and neck tuberculosis — a single-center experience. *Adv Respir Med* 2016; 84: 324–330.
doi: 10.5603/ARM.2016.0042

Streszczenie

Wstęp: Incydenty gruźlicy pozapłucnej stanowią mniej niż 6% wszystkich przypadków gruźlicy w Polsce, choć w innych krajach (zwłaszcza europejskich) ten odsetek jest znacznie wyższy. Celem pracy była ocena kliniczna i epidemiologiczna chorych hospitalizowanych na jednym z oddziałów laryngologicznych w Polsce w czasie 36 lat.

Materiał i metody: Badaniem retrospektywnym objęto 71 chorych, których podzielono na trzy grupy w zależności od okresu badania: I — lata 1978–1989 (30 osób, 42%), II — lata 1990–2001 (19 osób, 27%) i III — lata 2002–2013 (22 osoby, 31% wszystkich przypadków). W każdym przypadku podejrzenie gruźlicy stawiano na podstawie wyniku badania histopatologicznego.

Wyniki: Najczęściej stwierdzono gruźlicę krtani (54,9%), następnie gruźlicę węzłów chłonnych szyi (29,6%) i ucha (8,5%). W gruźlicy krtani, zmiany najczęściej dotyczyły piętra głośni (76,9%). Chorzy z gruźlicą krtani to w większości mężczyźni (87,2%), średnio 10 lat starsi niż kobiety w każdym z wyróżnionych okresów. Odwrotnie, w gruźlicy węzłów chłonnych szyi, kobiety stanowiły 66,7% przypadków i były średnio dwukrotnie starsze niż mężczyźni (64,0 v. 34,7 roku). Potwierdzenie bakteriologiczne uzyskano tylko u jednego chorego.

Wnioski: Liczba chorych diagnozowanych w naszym ośrodku z powodu gruźlicy pozapłucnej w obrębie głowy i szyi była większa w pierwszym 12-letnim okresie, a przez ostatnie 24 lata była stała, podobnie jak najczęstsze umiejscowienia gruźlicy (krtani i węzły chłonne szyi). U chorych z gruźlicą głowy i szyi poza oceną histopatologiczną konieczna jest ocena bakteriologiczna.

Słowa kluczowe: gruźlica pozapłucna, krtani, węzły chłonne, szyja, ucho